

דברי תורה

פרשת ויקרא - הגדול תשפ"ה

גליון תפח

פרנס החודש

הגליון נתרב ע"י הנגיד המפורא, הודח צדקה וחסד, לכו ער לכל דבר שבקדושה ה"ה

הרה"ח ר' שלמה צבי שפיטץ שליט"א

לעילוי נשמתו הטורח של כבוד קדושת רבינו הגדול, מרא דכולי תלמודא, עמוד התורה, רבב ישראל ופרשיו מרן

רבינו יחזקאל בן הגה"צ ר' יצחק אייזיק זצוקללה"ה

נלב"ע ביום כ"ג לחודש אדר שנת תשפ"ה לפ"ק

ולעילוי נשמת אביו

הרה"ח מוה"ר ישעי' ב"ר שלום יהודה ז"ל שפיטץ

נלב"ע ט"ו אדר תשפ"ה

ומת רבינו הגדול ז"ע יין בעדו להתקין בכל משאלות לבו לטובה, ובל אשיר יפה יצילת, ויתברך בכל מילי דמיטב, מתוך בריית נפלא ונדורא מעילאי לאורך ימים ועשים טובות, עד ביאת נושא דגדק ב"א

דבר התנאים

דברי תורה • תשובות • בירורי הלכה • מכתבים • הסכמות • המלצות

שנכתבו ונרשמו בכת"ק של כ"ק רבינו הגאב"ד זצוק"ל

קא

הערה בדברי המקור חיים בענין חמצו של נכרי בידי ישראל שקיבל עליו אחריות

ב"ה

במקור חיים סי' ת"מ (ביאורים) ס"ק א', ד"ה והנה בחמץ של עכו"ם שקבל עליו אחריות וכו', [בא"ד וז"ל] אמנם נראה דיכול למכרו כיון שמטא זמן איסורא והכל מצווין עליו לבערו ולשורפו באש או להטילו לים, ודאי אילו הנכרי הוי ידע מזה הוי איאוש מייאש מיני' וקניא הישראל ביאוש וכו', ולפי"ז נראה דביטול ג"כ מהני בחמץ שקיבל עליו אחריות כשמוטה זמן איסור וביעור, כיון דיכול לזכות בו שיהיה יכול למוכרו מכל שכן שיוכל לבטלו [עכ"ל המקור"ח].

פרנס השבוע

ברכת מזל טוב -

לכבוד ידידינו הנכבד

הרה"ג ר' נפתלי הירצקא פריעדמאן שליט"א

ולכבוד אביו הגה"צ דומ"ץ דומ"ץ **סאטמאר ב"פ שליט"א**

לרגל נישואי בנו/נכדו למז"ט

הבד"ח המופלא בתו"ש שלמה לייב ניי"ו

עב"ג בת הרה"ג יוסף גרינפעלד שליט"א - אבד"ק בית יהודה סעמיהאי

יה"ר שהיווג יעלה יפה, ויוכו לרווח רב תחת דקדושה מנע ומכל יו"ת אמן

נא שלא לעיין בהגליון בשעת התפלה וקריאת התורה וחזרת הש"ץ כמבואר בשו"ע

דבר תורה

דברות קודש מאת כ"ק מרן רבינו הגאב"ד זצוק"ל

פרשת ויקרא - והכנה ליו"ט פסח

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר וגו' אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם. וברש"י מן הבהמה - להוציא את הרובע ואת הנרבע. מן הבקר - להוציא את הנעבד. מן הצאן - להוציא את המוקצה. והדבר פלא דיהא הו"א לומר שמותר להביא מן המאוסים האלו אל בית ה', עד שהוצרך למעטו מן הפסוקים, וצ"ב.

וי"ל בפשיטות, דבדואי ליכא שום ס"ד שיהא מותר להביא מן המאוסים לעלות קרבן לה', ולא הוצרך פסוק זה אלא כלפי האדם המקריב, שלא יבוא לומר שאחר שהקב"ה ציוה לנו לבנות בית לשמו, ונדרנו ונידבנו להקים לו בית גדול, אזי בכל עת ובכל זמן שנרצה לבוא ולקבל השפעות קדושות ושישרה הקב"ה השכינה בתוכינו, נוכל בקל לגשת אל הר האלקים ולהקריב קרבן ריח ניחוח לה', ואין האדם צריך לזה שום הכנה של קדושה וטהרה ותשובה עליאה, לזה בא הכתוב להזהיר 'אדם כי יקריב ממכם קרבן לה' פ' כשהאדם יבוא לעלות אל ביהמ"ק להקריב קרבן ולקבל כל השפעות קודש, אזי 'מן הבקר ומן הצאן' וגו' להוציא את הרובע ואת הנרבע ואת המוקצה, פ' שהאדם תחילה יטהר ויפשפש עצמו להוציא מתוכו את כל בחי' רובע ונרבע ומוקצה שדבק בו, ורק אז יהא ראוי להיראות פני ה' להקריב קרבן ריח ניחוח לה', ונרצה לו להביא ברכת השכינה הק' אל ביתו במלא חופנים השפעות קדושה.

סגולת האור של ימי ער"פ לטהר האדם

חג הפסח ממשמש ובא עלינו לטובה, וכבר מילתינו אמורה לפרש המשנה אור לארבעה עשר בודקין את החמץ לאור הנר, ע"פ דברי הגמרא (בי"ק פה ע"א) ק"ו לשכינה ארבעה עשר ימים, שלקבל אפי שכינתא צריך להתכונן י"ד ימים. וזה שבא התנא לומר דב"ד ימים קודם החג צריך להתכונן בהכנה רבחה לבדוק בחורין ובסדקין לבער ולהוציא כל שאור וכל חמץ הרבך בנפש רח"ל, להיות ראויים למיחוזי אפי שכינתא קדישא המתגלית בליל התקדש חג המצות.

מודעה משמחת

לקראת ער"פ שחל להיות בשבת הבעל"ט זימיע בעזהש"ת

גליון מזרחב ומוגדל

אשר יכיל בתוכו כל פסקי מרן רבינו זצוק"ל מותן ספר ער"פ שח"ל בשבת עם הרבה הוספות נחוצות לדעת את המעשה אשר יעשון בימים אלו

זימיע בעז"ה בתחילת שבוע הבא

להשתתף בהוצאות המרובים נא לפנות להמערות וזכות הרבים תלוי בו

השתתף בהוצאות המרובים נא לפנות להמערות וזכות הרבים תלוי בו

מ"מ בימים הללו שהקב"ה מאיר אור גדול ומיוחד יכולין כל ישראל לראות ולהבחין היטב בעין האמת בכל פירוורי חמץ הנעלמים בצפונות הלב, ולבערם מכל וכל.

בוה נוכל לפרש דברי רש"י רש מסכתין דפסחים (ב ע"א), אור לארבעה עשר בודקין - שלא יעבור עליו בכל יראה ובל ימצא. והקשו בתוס' (ד"ה אור) דכיון דצריך לבטל כל החמץ בפסח, ומדאורייתא בביטול סג, אמאי הצריכו חכמים בדיקה כלל. והענין הוא, שדייקא תיננו חכמים לבדוק ולהפש בימים הללו, שעתה הזמן גרמא שהקב"ה מאיר אור גדול ונפלא, ויש בו היכולת לבדוק ולהפש בכל החורין והסדקין שבלב ונפש, ולהגיע אל כל אלו המקומות שאי אפשר להגיע אליהם כל השנה.

וזהו גם ענין עגלת כלים להוציא את כל בלועי החמץ שבתוכם, כל כלי לפי ענינו (שו"ע אר"ח סי' תנא) כלים שמשמש בהם בציון צריך שידיתנו בציון, וכלים שמשמש בהם ברותחין צריך להגעילו ברותחין, ושל אור צריך להעבירו באש עד שיעלו ניצוצות, ושל חרס אין להם תקנה אלא שביורה. והוא לימוד על אופן טהרת האדם להיות מוכשר וראוי לקבל האור הגדול והנורא דליל הסדר, מי בהדרה ורחיצה, ומי שח"ו עבר על דבר ה' ברחיית הגוף לדבר עבירה ה", צריך להכשיר עצמו ע"י שיעביר כל גופו בעבודת ה' ברותחין ובחמיות, ומי שח"ו משל בו אש היצה"ר השורף הנפש, צריך לעבוד את ה' בעבודה רבה ועצומה בליבון ורחייתא עד שיתיו ממנו ניצוצות קדושה של עבודת ה', אבל מי שח"ו נפל לעמקי הטומאה כ"כ שכבר נבלעו כל הטומאות בכל איברי גופו מעבר לעבר רח"ל, ככלי חרס שנבלעים החמץ בעומק דפנותיהם ואין יוצאין משם, תקנתו של איש זה בשבירת לבו לה' כדכתיב זבחי אלקים רוח נשברה, לב נשבר ונדכה אלקים לא תבזה, וכתיב קרוב ה' לנשברי לב, ומסגולת האור הגדול שמאיר בימים האלו שגם איש זה הקב"ה פותח לו שערי טהרה ומסייעו להסיר מאיתו כל הטומאות שנבלעו בו.

אוי וויי מזאל מיר זיין צובראכן פאר השי"ת, אז עס קומט דער הייליגער יו"ט, זאל מיר עס קענען מקבל זיין די קדושה אין די טהרה, מאכן דעם רצון השי"ת, אין זען עס זאל נישט זיין די אלע עבירות אלע חמוצים, אין מגעיל זיין די אלע זאכן, און די כלי חרס אויך וואס עס דארף זיין שביורה, וכל זה יכולים להגיע ע"י האור הגדול שמאיר אור לארבעה עשר בניסן, המסייע לאדם לראות ולהבחין בכל שאור שבעיסה שנדבק בלבו ונפשו, ולתקנו ע"י הדחה או חמץ או אש או שביורה, ועי"ז יוכלו לקבל אנפי שכינתא בליל התקדש החג.

בפרשת קרבן פסח כתיב: ויעשו כל בני ישראל כאשר צוה ה' את משה ואת אהרן כן | המשך בעמ"ד

דבר התשובה

שו"ת בע"פ משלחנו של כ"ק מרן רבינו הגאב"ד זצוק"ל

תקסא. שאלה: המדקדקים שלא לקדש על כוסות של 'פלעסטיק', אם יש חילוק במדות הכוסות, ולחלק בין כוס קטן לכוס גדול.

תשובה: המדקדקים כן ס"ל שאין בו דין כלי, וזה לא משתנה במדת הכוס.

תקסב. שאלה: בזמנינו נמצאים רבים שאין מעבירים הסדרה בכל שבוע, אם יש איזה צד להמליץ טוב עליהם.

תשובה: העברת הסדרה שנים מקרא ואחד תרגום הוא דבר חובה, כן איתא בגמ' (ברכות ה), וכן נפסק בשו"ע, ואין להשתמט מזה באמתלא שאין לו פנאי.

תקסג. שאלה: בעל מכשיר שהוא נותן השגחה על חנות של אוכל שהוא תחת ידי רשות נכרי, והחנות מצד הנכרי עומד פתוח בפסח ונמכר שם חמץ, אם חייב להסיר השגחתו מהחנות, או עכ"פ להסיר המודעה מפתח החנות מטעם זילותא דפסח.

תשובה: הרי החנות הוא ברשות נכרי, והכל יודעים שהוא של נכרי, ואין כאן בית מיחוש.

ביאורים ובידורים מבנו הגה"צ אבד"ק בית יחזקאל שליט"א

א. מבואר (בגליון ע"ז) בדבר התשובה (סימן שלי"ו), דדעת מרן זצ"ל, דמעיקר הדין אין בזה חשש לצאת ידי קידוש, כמבואר בשו"ת עמק התשובה (ח"ח סימן י"ז), ורק דודאי טוב להדר אחר כוס רגיל, דמ"מ יש חוששים שאין לו דין כלי, כיון שאינו עומד להחזיק מעמד ונורקין עיי"ש.

ב. פשוט דכיון דטעמם משום דנורקין ונעשה להשתמש רק לפעם אחד, א"כ אין נפ"מ אם גדול או קטן הוא, וא"כ לפי זה גם במה שיש 'ברוינפן גלעזלעך' דבדרך כלל הם קטנים, א"כ אף לאלו שמקילים דסגי לקידוש ביין שרף בשיעור כוס קטן, מ"מ אם מדקדקים לקדש בכוס שאינו נזרק, א"כ הכי נמי יש לחוש בכוס זה, רק דיש לומר, דמה שיש להחמיר הוא דווקא בקידוש הלילה, שעיקרו הוא

מדאורייתא, כמבואר במשנ"ב (סימן רע"א סק"ח), ובביה"ל (שם סעיף י"ג ד"ה של) דבליה יחמיר כשיעור הגדול של הצל"ח, אבל ביום דהוי דרבנן, יש להקל בשיעור הקטן, וכן לענין חמר מדינה, יש אחרונים שהקילו בקידוש היום, כמבואר בשו"ת נחלת שבעה (סימן ל"ה) ע"פ דברי הב"י (סימן רפ"ט) וכן נקט בערוה"ש (שם סעיף ה), ועל כן הקילו בו יותר לקדש על י"ש, ואם כן הכי נמי לענין חשיבות הכוס, כיון דהוי דרבנן, ויש אומרים דהוי להיכר בעלמא, ואין לו ברכה מיוחדת רק בורא פרי הגפן, אין להחמיר במהות הכוס, וגם שאר הענינים המובאים בגליון (שם הערה ב) משמע דהוא רק בקידוש הלילה עיי"ש, ואם כן שפיר סומכין בקידוש היום על זה.

[והנה שאלה זו, יהיה נוגע ביותר בשנת זו, דהוא ער"פ שחל להיות בשבת, דיהיו הרבה רוצים להשתמש בכוסות 'פלעסטיק' לקידוש, דודאי ראוי להדר שיהיה כוס חשוב ונאה כראוי, ויש כהיום כוסות של פלעסטיק הנראין ככסף, וכוסות אלו יש לפעמים שחוזרים ומשתמשין בהן, וראוי עכ"פ שמי שאין רוצה לקדש על הכוס של כסף הרגיל, שישתמש באלו, ומ"מ בשעה"ד יכול לקדש מעיקר הדין על כוס פלעסטיק].

המשך דבר הכתבים

אף דקיי"ל דהמפקיד חייב בביעור בפקדון, מ"מ בדבר שהוא רק בתורת דין פקדון כגון עיסקא, שנתן מעות לחבירו שיהי' בתורת פקדון, בכה"ג י"ל דכל חובת הביעור הוי על המתעסק ולא על הנותן מעות, דהנותן נתן מעות ומקבל מעות, והעיסקא הוא רק בתורת דין פקדון, ומה שדנו הפוסקים בפקדון אם המפקיד ג"כ חייב מיירי שנותן גוף החמץ לפקדון, והבן הדברים.

והנה הדבר תמוה, דנהי דהישראל מצווה לבערו מ"מ הנכרי אין מצווה לבערו, ואם הישראל מצווה זהו עסק של ישראל, ואם יבערנו מפני שהוא מחויב לבערו בוודאי יוצרך לשלם להנכרי מכיון שקיבל עליו כל מין אחריות, ואין להנכרי שום ערבות שיקיים ישראל מצותיו, ואם התורה חייבה את ישראל, לו דהיינו להישראל הוי החיוב ולא לו להנכרי כלל, ואם לא בערו ומכרו לא חלה המכירה כלל דאין גוף החמץ של ישראל, ולא הי' לו רשות למכור חפץ של נכרי שהוא רק אחראי עליו.

ומה גם מה שכתב דיכול לבטלו, דבר שאינו שלו איך יוכל לבטל, ואם הי' לנו לומר מכיון שהי' בא לידי איבוד לזה הי' לנו לומר שימכור את שעבוד האחריות ויסלק מעליו האחריות אבל לא למכור גוף החמץ.

ואולי עוד יש לומר, דזמן עד המנחה דקאמרי היינו מנחה קטנה, אבל במה שמקדימים וקוראים מחמת הצורך, עדיין לא מיקרי סילוק, וקשה לומר כן כיון דמ"מ קראו בפרשה הבא, וא"כ יש לסמוך למי שזמנו דחוק לקרות אחר המנחה שאז הזמן מרווח קצת וצ"ע, ועיין גליון לעיל (מספר תפ"ה) דבר התשובה (סימן תקנ"ד), דבדבר לעבור הסדרה בשעת קריאת התורה].

ה. והנה נראה פשוט דמרן זצ"ל קאי, במה שמוכן מהשאלה, דודודאי דהוא באופן, שאין הבעל מכשיר נותן השגחה בפועל בפסח על מאכלי החמץ עצמו, רק השאלה הוא אם צריך להסיר השגחתו בפסח, או להסיר עכ"פ המודעה שתלוי שם, ועל זה השיב, דכיון שאין בעל המכשיר שום שותף כלדהו בהחנות, והוא שייך כולו לגוי אין שום חשש בזה, אבל ליכנס שם בעצם חג הפסח, וליתן הכשר על הכל, בזה יש שאלות וחששות, לא מבעיא דליתן הכשר על מאכלי החמץ שבשבם, ואשר הגוי משלם על זה, יש נידון כעין זה, בשו"ת שער אפרים (סימן ו) המובא בשע"ת (סימן ת"ג סק"ט) בתשובת בנו זצ"ל (שם), בנשכר לשנה לשמור על חמץ, אם מותר לקבל שכר על השמירה גרידא, דמצד להיתר כשהן ב' אנשים, דהוא שומר עליו שלא יבא לאכול, ומשום רוצה בקיומו אינו חושש כיון דאינו עושה שום פעולה עיי"ש, אבל האחרונים נחלקו עליו, כמבואר בחק יעקב (שם סק"ט), [ובשו"ת האלה לך שלמה | המשך בעמ' ג]

דבר הלכה

פסקי הלכה למעשה מולקטים מכל ספרי דבי רב כ"ק מרן רבינו זצ"ל

דיני בדיקת חמץ

- המשך סדר הבדיקה -

מצות בדיקה לאור הנר

יז. מצות בדיקת חמץ הוא לאור הנר דוקא, מפני שהנר יפה לחורין ולסדקין. ולא דוקא בחורין וסדקין הדין כן אלא אף במקומות שטחיים שבבית בעיני לבדוק לאור הנר, וזולת זה לא יצא. אמנם יש מקומות שמעיקר הדין אפשר לבדוקם לאור היום ואי"צ לאור הנר דוקא, והוא באכסדרה או כנגד ארובה וחלון¹. [וכן יתבאר לקמן אופנים שיש להקל לבדוק ע"י פלעשליטי, כגון שהוא סכנה וא"א בעיני אחר].

בדיקה לאור הנר אפי' אחר שכיבדו וניקו הבית כל צרכו

יח. גם אם כיבדו וניקו כל הבית מחמץ הדק היטב, כמו שעושין בבתי ישראל בעמל וגייעה כמה שבועות קודם החג, עד שיודע שלא נשאר פירורין של חמץ, אעפ"כ צריך לבדוק לאור הנר בברכה כדת וכדן².

כיבוי אור ה'עלקטערי' בשעת הבדיקה

יט. אור ה'עלקטערי' המצוי בזמנינו מקלקל קצת אור הנר וגורם שלא יאיר כל צרכו, לכן יש הנוהגין לכבות אור ה'עלקטערי' בשעה שבודק בחורין וסדקין, ויש ענין בזה דאי לאו הכי לא הועיל כלום בבדיקה לאור הנר, וכן אנו נוהגין, אמנם מצד עיקר ההלכה אין לחייב בזה³.

בדיקה בנר העשוי מכמה פתילות שזורין יחד

כ. אין בודקין לאור האבוקה אלא לאור הנר, ושתי נרות ביחד אפילו קלועים דינם כאבוקה⁴. ומיהו נר העשוי מכמה חוטין דקין של צמר גפן וכיו"ב שזורין יחד עד שהם פתילה אחת, לא חשיב אבוקה ומותר לבדוק בו⁵.

בדיקה בנר שאינו של שעה

כא. אין בודקין בנר של חלב ולא של שומן ולא של שמן [מפני שמתירא שמא ינטפו או ישפכו] אלא בנר של שעה⁶. והנרות המצוין בזמנינו אע"פ שאינם של שעה בודקין בהם, כיון שאינם מנטפים, ולא דמי בזה לנר של חלב שהיו בימיהם⁷.

אמירת כל חמירא סמוך להבדיקה

כב. מה שאומרים נוסח כל חמירא לבטל החמץ, צריך שיהא סמוך להבדיקה⁸.

אמירת כל חמירא רק לאחר סיום כל הבדיקה

כג. אין לומר כל חמירא לבטל החמץ אלא לאחר סיום כל הבדיקה, וראוי לזהר בזה באופן שעושה שליח לבדוק במקומות אחרים שברשותו, שלא יאמר כל חמירא רק לאחר שסיים השליח הבדיקה⁹.

כד. ואם מניח חלק מהבדיקה ליום י"ד, צ"ע אם ימתין מלומר כל חמירא עד אחר שיגמר לבדוק למחר, או שיאמר עכשיו בלילה 'כל חמירא דאיכא ברשותי שבדקתי וכו' ליבטל ולהוי כעפרא דארעא, או דמ"מ יבטל הכל

עכשיו בלילה [וה"ה שיש להסתפק כן במקום שאינו בודק כלל בלילה, כגון שאירע לו אונס שהוא במרחקים, ולא יבא לביתו רק למחר, אם עכ"פ יבטל בלילה, או ימתין עד אחר שיבדוק למחר], וצ"ע טובא לדינא בזה. ונראה יותר שיבטל הכל בלילה, והשאר יבדוק למחר, ועדיין צ"ע¹⁰.

כוונה באמירת כל חמירא

כה. ראוי לזהר לכיין באמירת כל חמירא פירוש המילות קודם שמוציא הדיבור מפיו ולא אחריו¹¹.

אמירת כל חמירא לנשים וקטנים בזמנינו

כו. מלפנים נהגו שרק הבעה"ב היה אומר כל חמירא, אבל אשתו ושאר ב"ב לא אמרו, כי כל אשר להם שלו הוא, אבל בזמנינו נשתנה קצת המציאות, והבעל גותן לאשתו כסף ושוה כסף, ויש לה הרבה דברים שניתן לומר שהם בגדר שלה ויש לה עליהם איזה בעלות, וכן האב גותן לבניו הגדולים ואפי' להקטנים חפציהם באופן שהם שמורים תחת בעלותם והוי כשלהם, ע"כ צריך כל אחד בביתו לומר כל חמירא, הוא ואשתו, בניו ובנותיו, הגדולים עם הקטנים שבאו לכלל זה¹².

אחר הבדיקה מצניע החמץ שמשייר

כז. אחר סיום הבדיקה צריך להצניע החמץ שמשייר, וצריך שיהא שמור היטב שלא יהא אפשר לעכבר וכיו"ב ליטלו משם, ואפילו להניחו בכלי ולכסותו לא סגי¹³.

א. (עמק התשובה ח"ו סי' קכה ז"ה ומה).
ב. (תשובה מיראה ח"א סי' עה).
ג. (הגש"פ מראות יחזקאל, דיני בדיקה וביטול אות נב, ועי' דברי יחזקאל - שעוורים, סי' יא סק"ב).
ד. (ש"רע ורמ"א סי' תלג ס"ב).

ה. ואע"ג דלענין שחיטה דקיי"ל (ש"רע י"ד סי' יא ס"א) שאין שוחטין בלילה אלא כשאבוקה כנגדו, וכתב הש"ך (שם סק"ב) דנר שיש לו ב' פתילות חשיב אבוקה לענין שחיטה, ובכ"פ (שם סק"ח) כתב דנרות שלנו שכורכין יחד איזה חוטין דקין למאוד עשוי מפתשן או צמר גפן, ומטבילים אותו בחלב עד שנתדבק בו עב עב, אפשר דהוי כנר שיש לו פתילות הרבה, ודינו כאבוקה יעו"ש, הרי דנר כזה חשיב אבוקה לענין שחיטה, מ"מ יש לחלק דדוקא לענין שחיטה דבענין אבוקה כדי שיהא אורו רב, בזה י"ל דס"ל להכ"פ דאין חילוק אם הם שני חוטין נפרדים זה מזה או שהיו מתחילה נפרדין זה מזה וע"י השזירה נעשו כחוט אחד, ס"ו"ס אורו רב בין שהמה מחולקין או שזורין, משא"כ לענין בדיקת חמץ דהטעם שאין בודקים לאור האבוקה הוא משום דלמא מקטף קטופי, וזה לא שייך אלא כשהו מופרדין זה מזה אבל לא כשהו שזורין יחד כענין חוט אחד ממש, ושפיר בודקין בו גם לדעת הכ"פ (עמק התשובה ח"ו סי' רסג, מאי תנוכה חלק התשובות כ"י טג).

ו. (ש"רע סי' תלג ס"ב).
ז. (הגהה של פסח מראות יחזקאל דיני בדיקה וביטול חמץ אות נא).
ח. כמשמעות לשון רש"י (פסחים ו ע"ב, ד"ה הבודק) הבודק צריך שיבטל לבבו סמוך לבדיקה מיד ואומר כל חמירא וכו', ולשון הש"ע (סי' תלג ס"ב) אחר הבדיקה מיד בלילה יבטלנו ויאמר כל חמירא וכו' (עמק התשובה ח"א סי' טג, הערות לסימן תלד).
ט. (עמק התשובה ח"א סי' טג, הערות לסימן תלד).
י. הואיל ותקנת חכמים הוא שיבטל בלילה, א"כ אף שהתקנה הוא שיבטל אחר הבדיקה, מ"מ אם אי אפשר לו לבדוק, יעשה עכ"פ תקנת הביטול שהוא עכשיו בידו אף שלא גמר הבדיקה עדיין (עמק התשובה ח"א סי' טג, הערות לסימן תלד).
יא. והדיבור צריך להיות ע"י המחשבה, ולא המחשבה ע"י הדיבור (עמק התשובה ח"א סי' טג, הערות לסימן תלד).
יב. (דברי יחזקאל - שעוורים, סימן י סק"ב).
יג. כמ"ש במ"א (סי' תלג סק"ד) מפני שדרכין של שרצים לגלות (עמק התשובה ח"א סי' טג, הערות לסימן תלד).

המשך דבר התשובה

ביאורים ובידורים מבני הגה"צ אבד"ק בית יחזקאל שליט"א

שמי שנותן השגחה, אין לו שום שותפות ובעלות כל דהו עם החנות, וכל שידוע פשוט דאין חשש מרה"ע.

ז. והעיר אחי הגה"צ אבד"ק קרן התורה טשערנא שליט"א, דמ"מ פשיטא דעל הבעל המכשיר, מוטל

האחריות, שלא יבואו ח"ו מכשול על ידו, במה שיסברו ההמון עם, שכשר וישר הוא, לפסח ג"כ, ואנשים בלי יודעים יקנו מכל הבא ליד, דאם הוא באופן זה שיש חשש מכשול, צריך לפרסם היטב ומפורש, שאין החנות כשר לפסח רק לכל ימות השנה וכה"נ.

(סימן רס"ג), שו"ת זכרון יהודה (סימן קט"ז), ובשו"ת קרן לדוד (סימן קכ"ז), ובשו"ת דובב מישרים (ח"א סימן ז), משום משתכר באיסורי הנאה, ורוצה בקיומו של חמץ עיין בדבריהם. אבל אם מתנה עם הנכרי, שאינו נותן הכשר בפסח על החמץ, והשכר הוא רק על שאר הדברים שבחנות, יש להתיר בזה, כנראה מתשובת האל"ש (שם).

ובכה"ג דאין לו שיכות בפסח עם החמץ, ומתנה עמו על זה, לכאורה אין חשש גם מצד שמא יבא לאכול, שחששו האחרונים הנ"ל, כיון שמסלק עצמו לגמרי

המשך דבר תורה

עשו (שמות יב ז). וכבר דקדקו המפרשים מהו כן עשו, ויל"פ הכונה שמשו ואחרן עוררו את בני"י בכל ענין הנ"ל שיטהרו עצמם ויפלטו מתוכם כל בליעות הטומאות שנבלעו בהם בארצ"מ כדי שיהיו ראויים לקבל האור הגדול שיתגלה אליהם לבילל החג, ומעיד הכתוב 'וכן עשו' שכלל ישראל נתעוררו בתשובה גדולה ועשו הכנה רבתי בביעור וליבון כל בליעות החמץ, וטיהרו עצמם לזכות לזיותא דפסחא.

יעזרינו השי"ת שנוכה לקבל מאור הקדושה והטהרה המתגלה בימים הללו, ותסייע לנו להתכונן כראוי ונכונן לחפש ולבער כל החמוצים המסתתרים בליבנו, ואם נעשה המוטל עלינו בודאי נוכה לקבל האור הגדול המתגלה לבילל החג עם כל מצותיה, ובטוחים אנו שעוד בהאי שתא נזכה ליעוד כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות עם משיח צדקינו בב"א.

בדין המוצא המין ברשות ביו"ט

בשולחן ערך הכותב פסח (סימן תמו ס"א) המוצא חמץ בביתו, אם הוא בחול המועד יוציאנו ויבערנו מיד, ואם הוא יום טוב, יכפה עליו כלי עד הלילה ואז יבערנו, הגה: לפי שלא יוכל לטלטלו ביום טוב, גם לשרפו במקומו אסור.

ובמגן אברהם (ס"ב) הביא מש"כ בשל"ה דהמוצא חמץ בביתו ביו"ט יוציא החמץ מביתו ע"י עכ"ם, דאית עשה דרבנן דתשביחו ודחי ל"ת דרבנן דאמריה לעכ"ם, ואף על גב דגבי שופר המונח אחורי גל של אבנים אמרינן בגמ' דלא שרי אמירה לעכ"ם שיפנה הגל ויוציא השופר, שאני התם דבעידנא דמיעקר לאו לא מקיים עשה משא"כ כאן. הקשה עליו המג"א דהרי גם גבי חמץ שמצאו בפסח אף על פי שנתן החמץ לעכ"ם עדיין אינו מקיים העשה דתשביחו עד שיתעוררו מן העולם ויהי מיירי לאחר זמן איסור וא"כ לא היה בעידנא דמיעקר וכו'. ועוד הקשה המג"א ע"פ מה שהוכיח שם קודם לכן דטעם האיסור גבי שופר לא הוי משום דבעידנא דמיעקר לאו לא מקיים עשה, שהרי כתב ר"ת דכל דהוי עשה דרבים דוחה לא תעשה אע"פ דבעידנא דמיעקר לאו לא מקיים עשה.

ונראה לומר ולחלק בדעת השל"ה, מא"ש גבי שופר אף הוי עשה דרבים לא מתירין אמירה לעכ"ם כיון דבעידנא דמיעקר לאו וכו', ומא"ש גבי חמץ דכן מתירין אמירה לעכ"ם בכח"ג, ונראה דיש עשה דרבים ויש עשה דרבים, דשופר אע"פ דהוי עשה דרבים ע"כ כיון שיכול כל אחד לצאת מצות שופר ע"י שמיעה מאחר ע"כ לא מתירין לו לפקח הגל כיון שמיענה ליה שאפשר לו לצאת ע"י אחר, וכן לכל אחד אמרינן ליה שמיעה ליה שמיעה ליה שאפשר לו לצאת מאחר א"כ שהאחר יפקח הגל ולא הוא, וע"כ אף דהוי עשה דרבים יש בו חסרון שכי"א יכול לצאת מאחר וא"א להתיר

לאחד מהם לפקח הגל, משא"כ בחמץ דהוי חיוב על כל אחד ואחד להוציא ולבער חמצו ואין אחד יכול לדחותו לאחר, ע"כ מתירין לכל אחד להוציא החמץ ע"י נכרי.

ויקרא אל משה וידבר ה' אליו מאהל מועד לאמר, דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם אדם כי יקריב מכם קרבן לה' מן הבמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם, וגו', אם עלה קרבנו מן הבקר זכר תמים יקריבונו אל פתח אהל מועד יקריב אתו לרצנו לפני ה'.

להבין ענין הקרבנות שלכא' אם האדם חטא בהמה מה חטא, אלא שכל ענין מה שציווה השי"ת על האדם להקריב קרבנות הוא כדי ללמד את האדם דעה האין יכניע את עצמו לסור מכל חטאות לבו ולהתקרב אל השי"ת, ועיקר הדרך להיות האדם נכנע על השי"ת הוא ע"י קנין מידת הענוה שיהיה האדם ענו ושפל בעיניו לבטל כל רצונותיו ועניניו הגשמיים ולעשות רק רצון ה' בלבד.

והוא שאומר הכתוב בריש פרשת הקרבנות ויקרא אל משה וגו' ונתתם באל"ף זעירא וכמו שהאריכו בספד"ק דאל"ף זעירא מורה על מידת הענוה, ויל"פ דעל קוטב זה הולך כל המשך הפסוקים אדם כי יקריב מכם קרבן לה' וגו', ואמרו בזה אדם כי יקריב היינו שהאדם צריך להקריב את עצמו לה', וממשיך הכתוב להורות הדרך לקנות מידת הענוה 'מן הבהמה מן הבקר ומן הצאן תקריבו את קרבנכם' היינו שיתבונן וישם עצמו כבהמה והבקר הזה שאין להם כל רצון עצמי וכל חייהם ומעשייהם כרצון בעליהם, כן נמי צריך האדם להפקיד כל רצונותיו ולשעבדם רק להשי"ת בלבד, וכדממשיך הכתוב אל פתח אהל מועד יקריבונו אתו לרצנו לפני ה', היינו שיקריבו את כל רצונו לפני ה', שיהיו כל רצונותיו בטלים מכל וכל ולא ירצה כלל וכלל שום דבר אחר מלבד לעשות רצון השי"ת.

בספד"ק הרבו בדברי מסר והתעוררות לימים אלו של ערבי פסחים, שהוא זמן שבני ישראל קדושים בטיהרא יתירה קאי להוציא ולבער החמץ מביתם ורשותם, ובספר הק' מנחם ציון ועוד דיברו בזה שחמץ מרמו על היצה"ר שאור שבעיסה, שעתה הזמן מסוגל להוציא ולשרשו מנככי הנפש הישראלי ולעקרו ולבטלו מכל וכל, עדי יכניע לבו בשלמות השי"ת לעשות רק רצונו בלבד. וכן כל הסדר הקדוש שעורכים ישראל לבילל התקדש החג קדש ורוחן וכו' מצה ומרור הכל הולך על דרך זו של עבודת ביטול והכנעה לפני השי"ת להיות כבנים וכעבדים העושים רצונו ית' בלב שלם, ואין לנו עוד שום רצון אחר ח"ו. וע"י שנכין עצמינו כרבי נזכה לקבל מכל אורות השפעה המתגלה בליל התקדש חג הפסח ולהתקרב להשי"ת ולעשות רצונו בלב שלם, ונזכה להרמת כבוד שמים בב"א.

דבר החסידות

ויקרא -

ויקרא אל משה (א, א). פירש"י לכל דברות ולכל אמירות ולכל צוויים קדמה קריאה לשון חבה, על פי מה שאמר החוזה מלובלין, דאם יאמרו לו מלאך או שרף שהוא צדיק, לא יאמין לו, כי הוא יודע בעצמו שאינו כן, אבל אם יאמר הקב"ה בכבודו ובעצמו שהוא צדיק, יאמין לו על אותו רגע לבד, אבל לא אח"כ, כי שמא אבד צדקתו, והכי נמי משה רבינו אע"פ שהיה השי"ת קורא לו ומדבר עמו, היה חושב שעד כאן היה כדאי, ומעכשיו לא ידבר עמו עוד, ע"כ הוצרך הקב"ה לקרותו בכל דיבור ודיבור. **אמרי יוסף**

ויקרא (א, א). א' זעירא, דאיתא בבעל הטורים שמשו מרוב ענוותו רצה לכתב ויקר כמ"ש בבלעם ולכ"כ א' קטנה, ומזה ילמד האדם להיות קטן ושפל וזהו אלף לשון למוד "לערוך זיך זיין קליין". **אמרי פנחס**

ויקרא אל משה (א, א). פירוש כשיש לאדם השפעת כל טוב, כי ויקרא לשון חיבה כפירוש רש"י, וידבר ה' אליו, צריך להיות אצלו וידבר שהוא קשות, שיחשוב שמה מקבל עולמו ח"ו. וידבר, כשיש לו יסורים ח"ו שהוא דיבור קשה, ה' אליו, יחשוב שהוא רחמים וחסדים משם הו"ה ב"ה, שהוא כדי שיתקן מעשיו. מאהל מועד, שיחשוב שהעולם הזה הוא אהלה עראי, וידע שיש מועד לכל ח'י, ואז ירחיק לתקן מעשיו תמיד, ויהיה לאמר אמירה רכה, שיתפכסו כל הדינים והרחמים וחסדים. **צמח צדיק**

ויקרא (א, א). א' זעירא. אומרים העולם שלומדים לערנן יוא החסידים לערנן ניט, והאמת שלומדים כל מה שלומדים יותר הם גדולים בעיניהם ויחשב בעיניהם שכבר למדו הרבה כל הצורך, והחסידים כל מה שלומדים יותר הם יותר קטנים בעצמם, וזהו כל מגמתם שלומדים את עצמם להיות קטנים ושפלים בעצמם והוא שרימו א' זעירא א' לשון לימוד זעירא להקטין עצמם והבן.

הפשיט את העולה ונתח אותה לנתחיה (א, ו). פירוש שתפשיט ותסיר במחשבתך את כל המעלות שאתה חושב שיש לך כבר, ואיך תעשה זאת, אומר הכתוב ונתח אותה לנתחיה שתקוף ותבקר כל אבר ואבר במיוחד, ותתבונן בפנימיות איך אתה מתנהג עמה בכל זיו. **לקוט מנחם**

פתות אתה פתים ויצקת עליה שמן מנחה הוא (ב, ו). פירוש פתות אתה פתים, בתוך תוכך תהיה שבור לחתיכות, ויצקת עליה שמן, אבל מלמעלה יאיר פנך בשמחה, כי שמן מרמז על שמחה, כמו שנאמר (תהילים מה, ח) שמן ששון, ומי שמתנהג אין אתה מתנהג עמה בכל זיו. **בשם צדיקים**

תשרי ידידות הרה"ח ר' שלמה צבי שפיטץ הי"ד	שבת ידידות הרה"ח ר' צדוק זאב וויינשטאק הי"ד	חשוון	כסלו	שבט	אדר
עמוד המערכת הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד	הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד	הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד	הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד	הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד	הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד
הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד	הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד	הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד	הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד	הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד	הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד

תומך המערכת הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד	הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד	הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד	הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד	הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד	הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד
הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד	הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד	הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד	הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד	הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד	הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד
הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד	הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד	הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד	הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד	הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד	הרה"ח ר' יחזקאל רובינא הי"ד

דברי ברבה נעשה לחבר' וועד להוצאת הדברי תורה בעת שנבנס אל הקודש פניה לקבל ברכת קדשו
די אלע ונעמט א חלק די הוצאת, נעמען דעם א חלק אין תורה ויראת שמים, מדות טובות אין עבודת השי"ת.
אב משפחת הרה"ח ר' יחזקאל רובינא ז"ל
אלול
הרה"ח ר' יחזקאל רובינא ז"ל

בקשה מיוחדת

אנו פונים בזה לכל לומדי והוגי הגליון, שמי שנמצא אצלו:

דברי תורה, הלכה ותשובה, מכתבים, סיפורים או עובדא מפרקי חיינו ותולדותינו וקורות ימיו של כ"ק מרן הגאב"ד זצוק"ל

וכן מי שיש ת"י

איזה רעקארדינג של דרשות, שיחות וכדו',

שיואיל נא בטובו להודיענו ויהא חלקו בין מוכי הרבים

אפשר להתקשר אלינו:
347.939.9125
מערכת: 605.313.6638
פקס: 888.384.2695
1274 49 St. #472 Brooklyn N.Y. 11219
DivreiTorahKarlsburg@gmail.com

לזכר עולם יהי' צדיק

לזכר נשמת כבוד קדושת רבינו הגדול, מרא דכולי תלמודא, עמוד ההוראה, רבב ישראל ופרשיו, האורים והתומים, איש אלקים קדוש, בעניא דתורא, עמודא דתורא, דמיטבין גליין ליה, נשיא אלקים בתוכינו

מרן רבינו יחזקאל בן הגה' צ' רבי יצחק אייזיק וצוקלה"ה

אוי לנו כי הושבענו, בחליקת מאתנו ארון האלקים
ביום א' לס' וק"פ ובחן קמירא איתקמר והחירו נשמתו המהורה ליוצרו,
ביום כ"ג לחודש אדר שנת תשס"א לפ"ק